

Unge med flygtningebaggrund skal ikke sidde på udrejsecentre, mens klassekammeraterne kører studenterkørsel

KRONIK
Peter Bendix Pedersen,
Vibeke Helms, m.fl.

Det siges, at et samfund skal kendes på, hvordan det behandler sine svageste. Lige nu ser vi politikere, der uden at ryste på tøddelen midtager opholdsbilagelser for syriske flygtninge, herunder unge mennesker under uddannelse.

Som det meste land i Europa vurderer myndighederne i Danmark, at Damaskus er et sikkert sted. Uagtet at UNHCR - FN's flygtningeorganisation - siger, at Damaskus ikke er sikkert. Uagtet at USAs udenrigsminister Antony Blinken i slutningen af marts kom med en appel til andre lande om ikke at presse syriske flygtninge til at vende tilbage, får det kun ske med sikkerhed og værdighed. Verden ser tilsyneladende tilmænde på, og forsagtsværende britiske og tyske aviser spørger såvidt ved Danmark, som resten af verden ikke ved.

Overs for denne virkelighed står en anden virkelighed, som er faktisk ved lov. Nemlig den, at landets folkeskoler, friskoler og private grundskoler, efterskoler, højskoler, erhvervsskoler og gymnasier skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Vi skal oplyse eleverne til at leve i og medvirke til et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Vi skal lære eleverne samhørighed, folkesynlighed og retsorden. Men kunne samhørighed det. Vi skal lære eleverne ordensrigdom. Uden ordensrigdom fungerer de fjerliggende folkeskoler.

Vi ansøger børn og unge til, at de skal være aktive medborgere, herunder gerne blande sig i samfundsdramaet og bruge deres ytringsfrihed. I Frankrig har vi på allerværste vis fået bekræftet, at det er magtfuldigheden af opdragte børn og unge til at forstå værdien af retten til at udtrykke sig frit. Derfor skal også vi - skolefolk og -yttere, ikke mindst når emnerne er svære og diffeomaltitit.

Situationen med de syriske flygtninge,

der sendes i udrejsecentre, fordi nogle af dem hellere vil erde dør end i Syrien, somalere, der sendes tilbage til stærkt usikre forhold og en mangfoldig mistænkeliggørelse af muslimske medborgere her i landet antager selve det opdrag, vores skoler har fået via lovgivning. Hvordan rimet de enkelte formålsparagraffer for vores uddannelser målrettet børn og unge mod den virkelighed, de bliver præsenteret for på daglig basis?

Skal unge mennesker stå på udrejsecentre, mens klassekammeraterne kører studenterkørsel og fejrer deres ungdom og fremtid? Er det virkelig i tråd med den danske folkestemning? Ingen andre europalands lande sender syriske flygtninge retur. Det fremkaldt er tvivl om de faktiske forhold, så hvorfor lader vi ikke tvivlen komme de foran sig (flygtningene) til gode, som vi plejer i vores retssal?

En farlig vej

Det er farligt at kaste diskussionen om 'dannelsen' og 'danske værdier' ind i den i forvejen ophøjedte debat, men det er væsentligt at undgå. For de partier, der står i spidsen for en stram udlændingepolitik, er også ofte de samme partier, der påkalder sig retten til at definere, hvad der er dansk.

Vi forstår os selv og de pågældende situationer, vi repræsenterer og holder op om, som udtryk for en særlig dansk uddannelses- og oplysningstradition, der bygger på et dansk værdisæt, som springer ud af den historie, vi som land har. I den tradition står demokratisk dannelse, ligeværd, tolerance og respekt for menneskers rettigheder som centrale idealer.

Vi mener, at demokratisk dannelse blandt andet handler om at identificere demokratiske rettigheder og det at forstå sig selv som en del af et fællesskab, og dermed er det også et begreb, der udfolder sig som tilsvar og en måde at forholde sig til »dem andene på.

“ Vi er nervøse for de fordomme, som den barske retorik og de konkrete afgørelser fører med sig.

Foto: Philip Davall/Ritzau Scanpix

Vi er et land, der er rindet af en enestående tradition for åndsfrihed, frihed og lighed. Dette danske reddede os under Anden Verdenskrig. Vi er blandt de mest tilfidsfulde i verden. 78 ud af 100 danskere svarer 'ja' til, at de stoler på andre mennesker. I Brasilien er det knap ud af 100. Tålmod er forudsætningen for sammenhængskraften, som er et håndgribeligt politisk slagord. Vi ser bydelnemøder, venskabsfamilier, frivillige fodboldtrænere og familier, der sætter afstand i lokalområdet - selv og tæt fortlid mange gerne vil bidrage til 'det fælles'.

Hvorfor slammer den hårde og fjendtlige retorik, som følger op af kløppefuld politisk landspolitik? Hvorfor risikerer man at blive latterliggjort, hvis man viser hjerte og omsorg? Vi synes, det er overværdigt

vanskeligt at se påsvet på, at børn og unge med flygtningebaggrund fjernes fra de skoler og uddannelsesinstitutioner, vi har inviteret dem ind i, med vilheden om, at de kommer til at opbygge sig på ubestemt tid i danske udsøgningscentre.

Børn og unge i Danmark har sædvanlige krav på uddannelse. Når vi fjerner det fra dem, fjerner vi deres muligheder for at dygtiggøre sig gennem udlæring, udvikle kompetencer, skabe relationer og blive hele mennesker.

Dybt alvorligt

Når unge mennesker - midt i et skoleår - rivas ud af deres skolesammenhæng uden mulighed for appel, er det selvsagt dybt alvorligt for den enkelte. Og klassekammeraterne oplever på nærmeste hold, hvordan det bliver til hædninger med kampstems

korsekvæser for deres venner af kød og blod.

Hvordan skal børn og unge forstå samhøjhed og næstekærlighed, som vi sædvanligvis ser som centrale, danske værdier, hvis det mest gældende mennesker, der ligner fortæller?

Og er vi helt sikre på, at vi overhovedet har 'rid' til at smide børn og unge med lyst til at bidrage til det danske samfund på porven? Flere brancheforeninger har igennem en årrække fået vagt i gear med budskabet om, at vi kommer til at mangle arbejdskraft.

Vi er nervøse for de fordomme, som den danske retorik og de konkrete afgørelser fører med sig. Vi synes langt fra, omstøt enkelt - snarere aldeles vanskeligt og tykt med dobbelthold.

«FN er kotger uden jord», sagde Inge

Sjæbjerg (sproggegn) i life »debuttere med Clemens Kjørsgaard for myllig, og mærkede dermed, at FN's vurderinger i forhold til landets kerne ikke nødvendigvis skal læges seriøst. Rasmus Stoklund (S) sagde i samme debat, at den danske regering ikke ønsker at samarbejde med Assad-regimet, men at det ikke har noget at gøre med landets sikkerhed.

Er vi ved at dreje landets grundlæggende værdier i en ny retning, hvor børn og unge på daglig basis oplever løsende politiske historier for tvist udløst stærke eftermættede beslutninger og endda udtal er sig skolepolitik overfor skoleinstitutioner som eksempelvis FN? Vi opdrager faktisk eleverne på vores skoler til at anerkende FN som en seriøs organisation med et alvorligt forhavende.

Vi er et land, der er vant til at rumme forskelligheder og som byder på debatter og kunne være usure. Det er indgravet i vores lands dna. Men de ideeltidske og højlydte faldte formålsparagraffer skal ikke kun afpejles i den enkelte (ud) dannelsesinstitution. Det skal kunne mærkes i vores samfund.

Vi skaber vores samfund sammen - hver dag. Handlinger og sprog skaber vores verdener. Samfundets er meget mere end at hente tarmet.

Vi vil også blive målt på vores evne til at være et orientligt folk.

Peter Bendix Pedersen er formand for FRISKOLENE, Vibeke Helms er næstformand for FRISKOLENE, Torben Wind Rasmussen er formand for IFLERSKOLENE, Lone Greve Petersen er næstformand for IFLERSKOLENE, Lisebeth Trankjer er formand for Højskolerne, Simon Løggård Madsen er næstformand for Højskolerne, Per Falstich Hansen er formand for Dansk Folkeoplysnings Samråd, Carollina Magdalene Møller er sekretariatschef for Dansk Folkeoplysnings Samråd, Ingrid Anik er leder af Grundtvig-Akademiet, Kirsten M. Andersen er formand for Grundtvig Forum, Thoralf Hjørsgaard er formand for Foreningen af Kristne Friskoler, Marie Lashrogen er formand for Lilleskolernes Sommerudvalg, Uffe Rostrup er formand for Frie Skolers Lærereforening, Hanne Portrup-Pedersen er formand for Uddannelsesforbundet, Birgitte Vedersøe er formand for Danske Gymnasier, Tomas Kjøper er formand for Gymnasieskolernes Lærereforening, Ole Hønlager er formand for Danske Erhvervs-skoler og Gymnasier - Lederne, Annette Villadsen er næstformand for Danske Erhvervs-skoler og Gymnasier - Lederne, Gordon Ström Madsen er formand for Danmark Lærereforening, Doris Lange er næstformand for Danmark Lærereforening og Pernille Brændum, Formand for Danske HF & VIA.